

Onderwerp: Plenair debat anti-witwasrichtlijn (TK)

Datum: 3 december 2019

Aanwezig: Minister Hoekstra, R.E. van der Linde (VVD), H.A.G. Ronnes (CDA), M.Ö. Alkaya (SP), B.A.W. Snels (GL), E.E.W. Bruins (CU), H. Nijboer (PvdA), M. Groothuizen (D66), C. Stoffer (SGP)

Toon en belangrijkste thema's:

- Het debat over witwassen is rustig verlopen. De Kamer was redelijk eensgezind over de nut en noodzaak van invoering van de regels (ze vloeien immers ook voort uit EU-regelgeving) en steunt meer in het algemeen de inzet van kabinet op aanpak van witwassen.
- De focus lag vooral op het wetsvoorstel over het UBO-register, waarvoor er ook een aantal amendementen zijn ingediend, deze zien op:
 - Het uitbreiden van de registratieplicht naar 'kerkgenootschappen', die nu zijn vrijgesteld;
 - Wettelijke verankering van de eerder aangekondigde privacymaatregelen van de minister (i. UBO's krijgen inzicht in aantal raadplegingen van hun gegevens; ii. verbeterde identificatie van raadplegers bijvoorbeeld ten behoeve van opsporing bij misbruik);
 - Een uitsluiting van ANBI's (zoals goede doelen) van registratieplicht.
- Daarnaast was er aandacht voor de effectiviteit en privacyaspecten van de anti-witwasregelgeving, en het aankomende toezicht op cryptopartijen.

Toezeggingen:

- JenV zal met de Kamer delen hoe de samenwerking met de banken niet strafrechtelijke onderzoeken naar dezelfde partijen verhindert.
- Met JenV zal een brief naar de commissie van Justitie en Financiën verstuurd worden over hoe een veilige omgeving te creëren voor banken waarin ze casuïstiek kunnen delen.
- Er zal worden gemonitord of het gebruik van non-custodian wallets toeneemt en of dit tot risico's leidt.
- Er zal worden gemonitord of kleine cryptobedrijven niet uit de markt worden gedrukt door te hoge toezichtskosten en de registratieplicht.
- JenV gaat inventariseren met notarissen of en hoe het meldproces van verdachte transacties door toezichthouders kan worden geanonimiseerd. Hier zal een brief over naar de Kamer worden gestuurd.
- Aandringen bij minister van BZK op snelle behandeling wetsvoorstel UBO.
- Er zal worden gemonitord of kerkgenootschappen worden misbruikt voor witwassen om te stellen of kerkgenootschappen als UBO moeten registreren.
- Jaarlijks zal worden bijgehouden welke nieuwe kerkgenootschappen ontstaan die niet in het UBO-register zijn ingeschreven omdat ze geen stichting of vereniging zijn.
- Evaluatie UBO-register, meenemen dat de 25% grens ook herzien zou kunnen worden.
- Dialoog over UBO en centraal aandeelhoudersregister voeren om te kijken of er onderdelen van overgenomen kunnen worden.
- Kamer zal op de hoogte gehouden worden van de verslaglegging van het aantal opvragen in het verwijzingsportaal, het is niet de bedoeling dat dit sterk stijgt.
- Het verwijzingsportaal wordt eens in de zoveel jaar geëvalueerd in de periodieke audit.
- Aan banken zal de suggestie gedaan worden om de best practices voor omgaan met PEPs met elkaar te delen.
- Financiële dienstverlening aan ambassades en internationale organisaties zal worden meegenomen in de evaluatie.
- Integriteitsrisico's bij geldautomaten bespreken met DNB en in het MOB.
- Na 2 of 3 jaar een evaluatie van de effectiviteit van de Wet Verwijzingsportaal (aan Groothuizen).

Moties:

- Motie Van der Linde (verzoekt de regering met wetsvoorstellen te komen om de straffen voor (het meewerken aan of faciliteren van) witwassen te verhogen): aanhouden. De minister van Justitie zal hier op terugkomen. Wordt wel deze maand in stemming gebracht.
- Motie Van der Linde en Ronnes (verzoekt de regering zich in te spannen om dergelijke "dubbelingen" in cliëntenonderzoek zo veel als mogelijk te voorkomen, om zo antiwitwasmiddelen zo effectief mogelijk in te zetten): oordeel Kamer.

- Ronnes & Bruins (verzoekt de regering na één jaar en na vier jaar na de vulling van het UBO-register een evaluatie van de impact op de privacy van de uiteindelijk belanghebbenden uit te voeren): oordeel Kamer.
- Alkaya en Van der Linde (verzoekt de regering de uitwerking van deze wet op kleine ondernemingen, onder meer in virtuele valuta, te monitoren en de Kamer uiterlijk een jaar na inwerkingtreding van de wet hierover te informeren): oordeel Kamer, na twee jaar evalueren.
- Alkaya en Nijboer (verzoekt de regering zoeken op de naam van de uiteindelijk belanghebbende mogelijk te maken): ontraden
- Snels en Groothuizen (verzoekt de regering te onderzoeken (i) wat de samenhang is tussen witwassen en belastingontwijking in Nederland en (ii) wat dit betekent voor de relatie tussen het aanpakken van belastingontwijking en het aanpakken van criminele geldstromen): oordeel Kamer
- Bruins (verzoekt de regering het UBO-register zo in te richten dat categorieën gebruikers kunnen worden onderscheiden, zodat UBO's op verzoek inzicht kunnen krijgen in hoe vaak hun gegevens zijn verstrekt per categorie): aanhouden
- Bruins (verzoekt de regering om bij de inschrijving van anbi's in het UBO-register een duidelijk onderscheid te maken tussen statutair aangewezen personen van een anbi en bestuurders van een vennootschap die minder dan 25% van de aandelen bezitten): oordeel Kamer
- Stoffer (verzoekt de regering de gevolgen op het gebied van privacy van de invoering van het UBO-register voor ANBI's te monitoren, en de Kamer hierover een jaar na vulling van het UBO-register te informeren): oordeel Kamer.

Onderwerp: Plenair debat CAF-11

Datum: 4 december 2019

Aanwezig: Staatssecretaris Snel, P.H. Omtzigt (CDA), R.M. Leijten (SP), H. Nijboer (PvdA), F. Azarkan (DENK), E. (Edgar) Mulder (PVV), S.P.R.A. van Weyenberg (D66), B.A.W. Snels (GL), G.J.P. van Otterloo (50PLUS), E.E.W. Bruins (CU), C. Stoffer (SGP), F.M. van Kooten-Arissen Van Kooten-Arissen, W.J.H. Lodders (VVD), L. van Raan (PvdD).

Toon en belangrijkste thema's:

- Kamerleden zijn kritisch geweest over de gang van zaken omtrent de stopzettingen van de KOT. Niet alleen de gang van zaken van 2012 – 2014, maar ook ten aanzien van de zogenaamde 'tunnelvisie' waarin eerder dit jaar en vorig jaar is verkeerd.
- Daarnaast zijn kritische vragen gesteld over de informatievoorziening aan de Kamer. Hieruit bleek dat de discussie hierover en de verhouding met artikel 68 GW nog steeds niet is beslecht. Dit heeft tevens geleid tot het verstrekken van nieuwe stukken aan de Kamer.
- Stas heeft erkend dat de Belastingdienst de grens heeft opgezocht en daarover heen is gegaan.
- Er zijn veel vragen gesteld over de compensatieregeling en de aanpak voor ouders die veel schade hebben geleden. Er wordt een systeem ingericht om ouders te helpen bij de rechtsgang.
- Ook was er veel aandacht voor overige CAF-zaken en mogelijk overige groepen. Er is toegezegd het plan van aanpak en tijdpad in de kabinetsreactie op de ADR en Donner 2 mee te nemen. Precedentwerking en terugwerkende kracht zal voor de groep 'overig' bijzondere aandacht krijgen.
- Er werd gevraagd naar een alternatief (Toeslagen-)stelsel met daarvoor oog voor maatwerk voor de burger. Daarover wordt in gesprek gegaan met VWS, BZK en SZW.
- Vaak werd gevraagd naar de individuele verwijtbaarheid. In die context is ook door de VVD een motie ingediend over de het functioneren van de ABD en hoe kan worden voorkomen dat topambtenaren worden weggepromoveerd.
- Een motie van wantrouwen heeft het met een aanzienlijke minderheid niet gehaald.
- Veel moties en toezeggingen zijn gedaan omtrent de cultuur van de Belastingdienst. Dit vergt een lange adem en is dus niet van de een op de andere dag gebeurd.

Toezeggingen:

Toezeggingen op korte termijn (Q4 2019)

- De staatssecretaris komt nog terug op de motie van Omtzigt omtrent de praktische rechtsbescherming van de burgers en kleine ondernemers, hierover volgt in december nog een brief.
- De staatssecretaris komt zo snel mogelijk met een brief omtrent het beleid omtrent proportionaliteit naar aanleiding van de Raad van State uitspraken van 23 oktober.
- De staatssecretaris zegt toe de twee genoemde lijsten (de 170 CAF-zaken en de schrijnende gevallen) van het MT-overleg Toeslagen 3 september met de Kamer te delen (brief).
- De staatssecretaris zegt toe per 1 januari een apart telefoonnummer geïnstalleerd te hebben waar ouders van 'deze kinderopvangtoeslaggevallen' terecht kunnen.

Toezeggingen op middellange termijn (Q1 2020)

- De staatssecretaris zegt toe in januari met een brief te komen hoe er verder wordt gegaan met de compensatie aan de hand van Donner 2.
- De staatssecretaris zegt toe de effecten voor Toeslagen en andere uitkeringen van een eventuele compensatie/schadevergoeding te vergoeden. Invulling afhankelijk van Donner 2.
- De staatssecretaris zegt toe dat vergelijkbare gevallen die nu nog niet bekend zijn dezelfde behandeling krijgen.
- De staatssecretaris komt met voorstel om een proces in te richten om gedupeerde ouders zo goed mogelijk te kunnen helpen met de rechtsgang.

- De staatssecretaris zegt toe terug te komen op de overschreden wetten, artikelen en duur (AWIR, Awb en KOT) bij de aanbidding van het ADR-rapport.
- De staatssecretaris zegt toe volledig onafhankelijke P-raadspersonen voor een jaar aan te stellen die interne en externe signalen ophalen.

Lange termijn (Q2 2020)

- De staatssecretaris gaat uitvragen op welke terreinen regelgeving onbedoeld negatief uitpakt voor uitvoering/burger ("uitvoeringsignaal").

Moties:

- Motie Snels: Voor het kerstreces een brief sturen hoe de uitvoering met oog op menselijke maat en proportionaliteit wordt aangepast, die per 1 januari 2020 ingaat. *Oordeel Kamer*
- Motie Omtzigt [1]: Zorg dragen dat ouders die meer schade hebben geleden binnen CAF11 en andere CAF-zaken op de meest eenvoudige wijze en zonder tegenwerking hun recht kunnen halen en daarover aan de Kamer te berichten. *Oordeel Kamer*
- Motie Omtzigt [2]: Een onafhankelijke instantie instellen waar misstanden uit het verleden en heden effectief gemeld kunnen worden en hierover rapporteren in de voortgangsrapportage. *Oordeel Kamer*
- In het kader van het bouwstenentraject en brede maatschappelijke heroverweging diverse varianten van een toeslagenstelsel uitwerken (CU) - *Oordeel Kamer*
- Introduceren directe financiering KOT (v. Kooten-Arissen) - *Ontraden*
- Organiseren tegenspraak in de Belastingdienst in Q1 (Lodders) - *Oordeel Kamer*
- Onderzoek naar functioneren ABD ter voorkoming van wegpromoveren slecht-functionerende ambtenaren (VVD) - *Aangehouden*
- Tussenstap zoals mediation inbouwen bij meer schade voordat ze naar de rechter moeten (PvdD) - *Ontraden (Wordt mogelijk samengevoegd met motie Omtzigt)*
- Gesprek met MP (PvdD) - *Oordeel Kamer*
- Herwaarden status fraudeur van iedereen die sinds 2009 die status heeft (PvdD) - *Oordeel Kamer*

Daarnaast worden de volgende moties in stemming gebracht:

- een parlementaire enquête naar Belastingdienst/Toeslagen (SP)
- een parlementaire ondervraging over institutionele vooringenomenheid (GL), en
- een parlementaire ondervraging naar het proces over ten onrechte ingevorderde kinderopvangtoeslagen (50PLUS).